

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház-utca 95. sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1-10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés helye
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknel kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppel Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

116. szám.

BRASSO, Csütörtök, október 8-án.

I-ső évfolyam 1885.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ”
címmű

politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lapra.

Lapunk október elsejével utolsó negyedébe lép-
vén, erre ezennel nj előfizetést hirdetünk. Eddigi t.
előfizetőinket kérjük tisztelettel, sziveskedjenek előfize-
téseiket mielőbb megújítani, minthogy lapot csak úgy
küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen bekül-
detnek.

A hazafias cél iránti tekintetből kérjük lapunk
szives terjesztését.

Előfizetési ár:

okt.—decz. (negyedévre) . . . 1 frt 80 kr.
Külföldre 5 frank.

Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány-
nyal küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába (Alexi
könyvnyomdája, színház-utca 95. sz. a.)

Kívánatra bárkinek mutatóvány-számmal készs-
gesen szolgálunk.

Mint eddig, úgy ezentul sem fogunk kimélni
semmi anyagi áldozatot, csak kérjük a t. közönség t.
tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” kiadóhivatala.

Hajdan és most.

Ebben a nemzetiségi levegővel telt idő-
ben, midőn egyik oldalon hetvenkednek az
oláhok az ő nagyképűségükkel s világgá bo-
csátják azokat a veres és véres kiáltványokat,
a mik alá odairták a „romania irredenta” ne-
vet, s hogy minket megijeszsenek, nekirugaszkodnak és lövik a nagy — bakokat; a másik
oldalon a dicső „kulturvolk” szerelmeskedik a
maga módja szerint a magyar nemzettel; ha-
zudoznak loyális odaadást, magyar-szeretetet s
ugyanakkor tagadják a magyar állam létét;
fizkándoznak tűzbe való lapjaikkal, melyek
közt a vezérszerepet a „Kr. Ztg.” igyekszik
elnyerni, — talán nem lesz egészen érdekte-
len, ha visszatekintünk a múltba.

Nem akarunk visszamenni azokba a szép
időkbe, vagy hét századdal vissza, a mikor a
mi kedves jó szászaink vándorbottal kezükben
és tarisznyával hátukon kegyeskedtek minket
letelepedésükkel szerencsételtetni; ne féljenek a
szászok, nem nézzük meg tarisznyájokat s nem
kürtöljük ki, hogy biz az üres, mint a kira-
bolt templom. Még azt sem akarjuk, hogy
szemrehányásokat tegyünk nekik, a miért a

magyar királyok s erdélyi fejedelmek által az
össznépeességnek (unus populus) adott kiváltsá-
gokat s donációkat maguknak kaparitották
össze s kizárták azok élvezéséből a magyarokat
s oláhokat. Még azt sem kutatjuk, minő jog-
gal nevezik ők a régi Királyföld ispánját
„szász grófnak” (comes), mikor az — mint a
Privilegium Andreanum megszabja — az ös-
szes itteni népek ispánja s neve „Comes” (de
nem szász!) Még ott sem zavarjuk őket,
hogy az épen most gyűlésező „szász nemzeti
egyetem” dolgait bolygatnók, bebizonyítandó
ezen elbizakodott nációjának, hogy bizony nem
„szász” egyetem az, hanem „királyföldi”; hogy
biz nincs joguk a szászoknak a fölött kizáró-
lag rendelkezni, mert ahhoz a magyarok ép
úgy járultak, mint ők, de még az oláhok is.
Azt sem fürkésszük, mily ravasz módon tették
jobbágyaikká a hétfalusiakat s vették el bir-
tokaikat, szabadságukat. — Mindezt ma nem
szándékozunk nekik szemökre hányni, nem
akarva nekik e szép őszi napok élvezetét el-
rontani; hagyjuk most ezt, majd reákerül erre
is még a sor.

Csak vagy ötven évre visszük vissza az
olvasót. Meg akarnók neki mutatni, minő
nagy különbség van a hajdan és most között.

Nem izgatunk — ezt soha sem tesszük, —
nem bosszantunk, nem is hamisítunk — mint
a szász és román lapok, — hanem csak egy
igen érdekes okmányt fogunk bemutatni 1838-
ból, a miből értsen a „Kronstädter Zeitung”
szerkesztősége s kiadója, érthetnek a brassói
szászok, de a minek megértése nem árt a többi
szászoknak sem, sőt igen tanulságos lehet Né-
metországra is.

A harminczas években a szászok akarták
itt „az idegen ajkuak között a magyar
nyelvet megkedveltetni.” Furcsának
tünhetik fel, de úgy van. Lehet, hogy azt
mondják a szászok: nem igaz, azok a magyar
nyelvet megkedveltetni akaró uraságok nem
szászok, hanem az egyik német, a másik ma-
gyar eredetű. Igazuk is van, csak hogy mind-
kettő szász lett s az a lap, melyet kezökben
tartanak — ma már csak az egyik — vadabb
a hirhadt „Tageblatt”-nál.

De ne vesztegessünk annyi szót.

Gött János, a mai „Kronstädter Ztg.”
címmű megszeliidíthetetlen szász lap tulajdonosa,
s Köpe János akkori szerkesztő és szász

professzor, 1838-ban egy igen érdekes levelet
irtak Toldy (Schedel) Ferencz akadémikus-
hoz, magyar irodalmunk ezen kiváló alakjá-
hoz. A levél Toldy hagyatékában feltalálta-
tott s mi azon szerencsés helyzetben vagyunk
annak hű másolatát birhatni.

Ime, szószerinti szövege:

Édes Tekintetes Ur,
Nagybizodalmu jóakaró Urunk!

Mi alábbiak bátorkodunk szives kérésünkkel
ismert szivességéhez és tiszta magyar érzelméhez
fordulni, méltóztasson nekünk közkedveltséget nyert
jeles folyóiratát megküldeni cserében. Csak egyez-
ség, közértelem segítheti elő a nemzeti
ügyeket!! Méltóztatnék a t. ur is buzgó pártolá-
sa által minket fontos vállalatunkban segíteni!
Mi az idegen ajkuak között is a magyar
nyelvet akarnánk megkedveltetni.

Kérésünk szives meghallgatását remélvén, bá-
torkodunk már a mai postával is cserében küldeni:
az Erdélyi Híradót és Mulattatót, németül pedig:
Siebenbürger Wochenblatt und Unterhaltungsblatt
címmű folyóiratainkat; és ha parancsolni méltóztat,
az iten folyamatban levő oláh ujsággal is kedves-
kedünk.

Mi magunkat őszinte barátságába és tiszta ma-
gyar érzésébe ajánlvá, maradunk mély tisztelettel
Brassó, január 18-án 1838.

a tekintetes ur alázatos szolgálai:
Köpe János, m. k., professor
és szerkesztő.
Gött János, m. k., kiadó.

1838-tól — 1885-ig! Mily borzasztó sok
idő! mennyi változás! . . .

Akkor ezek az urak akarták a magyar
nyelvet terjeszteni, ma meg közülök az egyik
odaáll — már t. i. az ő lapja — s azt mondja:
a magyar nyelvet nem kell tanítani a német
iskolákban, s annak kötelezővé tétele barbár
erőszak.

Akkor ezek az urak azt irták: „Csak
egyezség, közértelem segítheti elő a
nemzeti ügyeket!” . . . S ma? — csak
szétvonás. Ugyanazon urnak lapja ma tagadja
a magyar állam létezését.

Elég. Nem megyünk tovább. Elég hű
kép. Gött bátyánk mondja meg, miért e vál-
tozás? . . . A t. olvasó meg lássa, mért irtuk
e cikk élére: „Hajdan és most.”

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Két királynő.

— Beszély. —

Irtá: Sacher Masoch.

„Két királynőért versenyezhetél.”
Schiller (Stuart Mária).

I.

Két lövés dördült el hirtelen egymásutánban, az-
tán ismét csönd lett az erdőben; a sötét fenyők nyu-
godtan meredtek ég felé, egyetlen túlevelük se moz-
dult s a kis erdei rét virágai és a nyirkos árnyéknak
színes gombái se mozogtak. Csupán a pázsitra csör-
gedezett vér.

A fenyvesben nem dalolt madár, az apró rova-
rok némán surrantak át a rét vadonán, a tarka pil-
langók némán szálltak kehelyről kehelyre, ép úgy,
mint a bárányfelhők a kék ég alatt. A vihartörte vö-
rös fenyű alatt halvány ifju feküdt hanyattan, behuny-
t szemmel s görcsösen összeszorított ökölle; ez se
mozdult.

A sűrűségből őz lépett elő és előrehajlított nyak-
kal, féreken nézte, s aztán gyors ugrásokkal e-me-
nekült. Ekkor rikácsolás hallatszott a levegőből, köz-
vételül utána hatalmas szárnycsattogás; nagy saske-
selyű koválygott a vörös fenyű fölött, reászállt és ri-
kácsolva hívta meg társait a lakomára. Nemsokára
második rikácsolás hallatszott, azután harmadik s a

ragadozók már már kovályogva közeledtek, hogy osz-
tozzanak a még meleg prédán.

De e pillanatban lódobogás kergette szét. Tüzes,
fekete ménen előkelő magas női alak közeledett, fe-
kete lovaglő-ruhában és kis kalappal az egyszerűen
hurkolt, pompás szőke hajzaton. Arczában, melynek
szigorát csakis az üde fiatalság enyhithette némileg,
gyönyörű kék szem ragyogott.

Elhaladt volna, ha lova meg nem ijed a mozdu-
latlanul fekvő embertől. Csak most vette észre; meg-
veregette lovának nyakát, leszállt és karjára hurkolva
a kantárszárat, közeledett a magas, karsu ifjuhoz,
ki vértől ellepve feküdt a bársonyos mohán. Rejtélyes
részvétellel nézett nemes, bátor arczára, melyről barna
fürtői kuszáltan lógtak le, és sóhajtott.

„Mily kár, hogy meghalt!” — volt első gondo-
lata. . . . „Hát ha még él?” — volt a második gon-
dolat. Aztán melléje térdelt; először kezét, utóbb fü-
lét illesztette mellére, végre felegyenesedett és segít-
ségért kiáltott.

Nemsokára öreg favágó jött elő a sűrűségből.

— Segíts, öreg . . . még él! — szólt hozzá a
szép nő.

A favágó fejét csóválta.

— Itt nincs többé segítség, — mondá aztán. —
Két fiatal városi ur párbajt vívott, orvos is volt ve-
lök. Ezt itt halott gyanánt hagyták fekvé és elmene-
kültek. Alkalmassint úgy is lesz.

— Nem, mert még lélegzik, s talán megment-
hető, — viszonzá a nő. — Maradj itt, én majd gon-
doskodom elszállításáról.

Ezzel lovára ült és elvágtatott. Az öreg bólin-
tott fejével, megtöltötte pipáját, tüzet csiholt, rágyuj-
tott, egy levágott fasudarra ült és füstöltni kezdett.

Alig negyedóra múlva a szép nő orvossal jött
vissza. Mindketten leszálltak lovukról, és miközben
a nő főlemelte a sebesültet és fejét térdére támasztá,
az orvos vizsgálni kezdte sebet. Eleintén fejét csó-
válta, de végre kinyilatkoztatta, hogy még van némi
remény; mire bekötözte a sebet. E közben megér-
keztek az emberek a saroglyával, a sebesültet óvato-
san ráfektették és mindnyájan a közel eső Kavka fa-
luba indultak.

Midőn a sebesült rövid időre első ízben magá-
hoz tért, úgy vette észre, hogy bár alacsony, de tá-
gas és barátságos szobában van. A kis ablakokat
zöld függönyök fűdték, melyeken át a nap sugarai
homályosan, de elég világosan sütöttek be és a szo-
bát az erdei homályhoz hasonlító, kellemes zöldes al-
konyattal áraszták el. Az ablakdeszkákon virágcsere-
pek állottak. A szivárvány minden színében ragyogó
kelyhek és csillagok üdvözölték az ébredőt s megannyi
bájos virágszemek kíváncsian néztek. Az egyik ablak
nyitva állott. Midőn az enyhe nyári szellő kissé meg-
lobogtatta a függönyt, dús vadszöllő-lombok kandikál-
tak be, s a gyümölcsfák szálmalmasan susogtak a szo-
moruan nevetséges szenvedésekről, miket a tudákos
emberek szereznek önmaguknak. (Folytatása, követc.)

A képviselőház okt. 5-én rövid ülést tartott, melyben a miniszterelnök előterjesztést tett a ház legközelebbi munkarendjéről. Eszerint a ház e hó 10-12 közt fölfüggeszti üléseit és azokat csak nov. 21-én a delegációk működése után kezdi meg újra.

Péchy Tamás elnök az ülést megnyitván, bemutatja Békésmegye közönségének felterjesztését, a megyék szervezetének reformálásáról; kiadatik a ház kérvényi bizottságának. Jelenti továbbá, hogy a bizottságok megalakultak. Felolvastatik a jegyzői kar jelentése a közigazgatási és közgazdasági bizottságok tagjaira történt szavazás eredményéről. A miniszterelnök indítványára a jövő ülés előtt az osztályok és bizottságok fognak megalakulni, az ülésben pedig a delegáció tagjai választatnak meg s a francia szerződés tárgyalatik.

Román lapszemle.

Adjunk ezuttal elsőseget a brassói „Gazetă”-nak. Mindenek előtt köszönjük meg szépen neki, hogy lapunkat már két ízben „Revolver Journal”-nak titulálta. Mivel érdemeltük ki ez a gazetai magas kitüntetés? Azzal, hogy lapunk más helyen megemlékezett a brassói gör.-kel. román középiskola nagyobb tanulóinak utcái és kocsmai duhajkodásairól. A „Gaz.”, illetőleg az iskola derék igazgatója tudta ezt a duhajkodást. E lapok szerkesztősege kijelentette, hogy a mit irt, nem az újjából szopta. Ennyi az egész. Tudva van, hogy a brassói középiskolánál nincsen belakás. Ily körülmények között nehezebb az ifjuság magaviseletét úgy ellenőrizni, mint azon középiskolákban, a hol este 9 órakor kaput zárnak. Épen mert ez így van, nem kellene az igazgatóknak zokon venni, ha az ifjuság éjjeli magaviseletét a sajtó is figyelemmel kíséri; nem kellene azonnal nemzeti ségikérdést csinálni a felszólalásból, melynek ilyen intenciója nem volt. Nem kellene a „Gazetă”-nak olyan magas rangból revolvereskedni, mert hiszen ő is volt diák, és tudja a latin közmondást: Juventus, ventus. Nem ártana a dolognak ott végére járni, a honnan e lapok szerkesztősege is merítette azt, a mit irt és a miért jót áll; mert vissza nem vonta. De hagyjuk ezt.

Komolyabb dolog az, a mit a „Gazetă” idei 211. számának vezércikkében Enyed vidékéről ír. Szerinte ott az emberek meg vannak rémülve, sőt egy olyan eset történt, hogy az enyedi városi hatóság némely közegei, bizonyos szekeresekkel a legkegyetlenebb módon — in modul celu mai brutalu — bántak, súlyos testi sértéseket okoztak; a megyei orvos láttelelet adott, 24—28 órai időtartamra becsülve a sérüléseket, holott a sebek olyan súlyosak voltak, hogy 24 nap alatt gyógyulnak meg. Az enyedi bíró nem akarta elfogadni a panaszlók folyamodványát s így kénytelenek voltak a gyulafehérvári törvényszéknél keresni igazukat. A „Gazetă” szerint ez csak egy eset száz és ezer közül, melyek naponta történnek a fennálló törvények hátrányára. Mindezen égrekiáltó visszaélések nem történhetnének, ha solidaris és erőyes tevékenységet fejtenének ki, ha minden írástudó román kezét nyújtana a kintzott és gyötrött földeszek védelmére.

Igy a „Gazetă”. Tegyük fel, hogy mindez nem igaz. Revolver-Journal-e ezért a „Gazetă”? Szerinte az, de szerintünk nem, csak félre volt különben is túlzásra nagyon hajlandó képzelőtehetsége vezetve. Tegyük fel, hogy igaz, nem ez az egy, hanem száz és ezer ilyen eset, a mint ő mondja. Nem köteles-e a „Gazetă” mind a száz, sőt mind az ezer esetet felmutatni és elégtételt sürgetni?

E helyett felemlít egyet s ez nincs még bírólággal megállapítva, a százat, ezert elhallgatja és e helyett erre a következésre bukik: „Hogy ma rosszabbul vagyunk, mint a német abszolutizmus alatt. rosszabbul, mint a lengyelek az orosz kormányzók alatt: bizonyítja egy másik eset Gyula-Fehérvárott, a hol a levelek titka a legszembeszökőbb módon megsértetik. Az eset, mint 212. számában írja, ez: Florantinu a „Horia” regény írója Jászvárosból Tordosianu espereshez czimezve levelet intéz Paticea ügyvédhez, melyben sajnálatát fejezi ki elítéltetése felett. Ezt a levelet a postáról elkobozták s miután az ügyész elolvasta, kézbesített a czimzettnek ezen megjegyzéssel: „Hatóságilag felbontott.”

Hová jutunk, kiált fel a „Gazetă”, ha most már még a levéltitkokat sem tisztelik! Bizony hová!

Hogy Tisza m. elnök, Helfy és társai interpellációkra semmit sem mondott, — n'a dis nimic — t. i. a „Gazetă” szerint, azt e lapok olvasói egészen természetesnek találják. Azt hiszi, hogy: „Oroszország és az osztrák-magyar monarchia nehezen fogják a szerb, román, bolgár érdekeket minden összeütkezés és bonyodalom kikerülésével kibékíteni.”

A n.-szebeni „Tribuna” kezd közös érdekeket felfedezni Románia és Ungária között, és örvendenek s hiszi, hogy még ők is bizalmat kelthetnek a bécsi és budapesti körökben. Együttal megemlíti, hogy nyomdájában az ügyész motózást tartott, de nem találta semmit s így a magyar lapok által támasztott gyanu eloszlik. Közli a kiutasított Ciureu Sándornak is egy Ruscsukban kelt levelét, melyben ez elutasítja magától az Irredentával való közösséget. Ő kész hazajöni és magát bármelyik hazai törvényszék előtt igazolni. A „Tribuna” Bretianot nem hibáztatja Ciureu kiűzése miatt, mert — úgy mond — Bretiano: „a közös helyzet nyomása alatt cselekedett.” Ez is valami. A bukaresti „Telegrafulu” meg azt írja a „L'Independance Roumain”-ról Ciureu volt lapjáról, hogy ha a lapszerkesztőségben történt is változás, a levegő ott most is a régi. A ruscsuki bolgár lap „Slaveanu” igyekezik megnyugtani a Dobrudzsáért nyugtalankodó

románokat. Nekünk — úgy mond — Dobrudzsza nem szükséges. Tehát fujja a takarodót. Az alatt a „Telegraf” azt hallja, hogy Balacianu János volt párisi nagykövet az imént említett francia lap számára egy nevezetes cikket dolgozik, melyben azt javasolja, hogy Románia menjen át a Dunán és vegyen tevékeny részt felmerülő eseményekben. Ez is megtörténhetend, ha a muszka nem kiált oda egy „sztoj”-t.

Czenkalji.

A kelet-ruméliai forradalom.

A keletruméliai kérdés állapotában semmi változás nem jegyezhető föl. A csár válasza a bolgár sobranje feliratára épen nem biztató ugyan — hogy a bolgár érdekek mindig szíven fekszenek bár, de a tudta nélkül végrehajtott uniót nem hagyhatja jóvá — mindazonáltal azt hiszik, hogy a konferencián Oroszország nem fog opponálni az egyesítés iránti javaslatnak.

A szerb trónbeszéd s a király ama megnyugtató kijelentése, hogy az eddigi előkészületek csak a szerb érdekek és a tatus quo megvédése czéljából történtek, Belgrádban nagy meglepéssel fogadtatt. Mindazáltal attól tartanak, hogy a bulgáriai események és külső befolyás Szerbiát háborúba sodorhajtják. Vanak oly hangok is, melyek szerint Mi'an király trónbeszéde csak álarcz Szerbia igazi szándékainak eltakarására, mert a népképviselő — mely egy titkos ülésben a dolgok igazi állása felől fog világosítani — maga fogja a kezdeményezést megragadni s a kormányt akcióra szorítani.

Sándor orosz csár a bolgár küldöttségeket szombaton délbén fogadta. Hiteles forrásból vett értesülés szerint a csár kijelenté a küldöttség előtt, hogy meg fogja kísélni, hogy a bolgár kérdés, a belini szerződést alárt többi hatalmakkal egyetértőleg, békés uton nyerjen megoldást.

A görög minisztertanács elhatározta, hogy a tengerészeti haderő mozgósíttassék és két korosztály tartalékos tengerészkatoná hivatassék be.

Karaveloff bolgár miniszter azon reményének adott kifejezést, hogy az osztrák-magyar monarchia képviselője a konstantinápolyi nagykövetség konferenciáján az unió mellett fog nyilatkozni. E reményt ama baráti viszonyból meríti, melyben az osztrák-magyar monarchia képviselője a szófiai kormányhoz állott, amely viszony valószínűleg a külügyi hivatal instrukcióinak felelt meg. Ausztria-Magyarország jóakarata hálára kötelezi majd az egyesült Bulgáriát. Ausztria-Magyarország azt kívánta tőlünk, hogy részünkől ne avatkozzunk a macedonai konspirációkba. Eleget tettünk e kívánságnak s erőyesen megakadályoztuk a nagybulgáriai mozgalomnak macedonai területre való áttérjedését. El is értük, hogy jelenleg Bulgáriában ebben az irányban nem létezik többé agitáció.

Sándor fejedelem József királyhoz és Sándor csárhoz sajátkezű levelet intézett, melyben kiemeli, hogy a kelet-ruméliai események őt is meglepték és sem Pilsenben, sem Franzensbadban létekor nem sejtette még, mi készül Filippopolisban. Az ott végbe ment komoly eseményeket azután kénytelen volt nével fődözni.

Nis, okt. 6. Az a hír, hogy Ausztria-Magyarország az esetben, ha a bolgár ruméliai unió elismertetik, Szerbia számára kompenzációt fog követelni, úgy a képviselők, mint a kormány körökben igen jó hatást szült. El van határozva, hogy a szomszéd hatalmaság irányában loyálisan és korrektül fognak eljárni. Khevenhüller gróf az osztrák-magyar megbízott azon fáradozik, hogy a királyt és a kormányt békésen hangolja.

Brassómege az országos kiállításon.

XX.

Az éremnek azonban egy másik oldala is van s ez az, hogy miért nem fejlődik bőriparunk jobban.

A bőripar egyenes arányban van a marhatenyészéssel és huszfogyasztással. A mi marháink nem tápláltatván és gondoztatván megfelelően, nagyon természetes, hogy a nálunk feldolgozásra kerülő bőrök gyakran a lehető legesekélyebb tömötséggel bírnak, a mi pedig a jó bőr első- és főkelléke. Ehhez azonban még egy más, nem esekélyebb baj is hozzájárul, hogy t. i. nálunk a borjuk alig néhány hetes korukban vágóhidra kerülve, bőrük a kidolgozásra vagy épen nem, vagy csak legkisebb arányban használható. — Ezenkívül azonban megyénk elég nyersbőrrel sem rendelkezik, a miért ebbeli szükségleteinket első sorban a szomszédos Romániából nyerjük, — a melynek anyaga sok tekintetben jobb a miénknél.

Addig, míg bőreink nem fognak javulni, mi itteni bőrökből finomabb bőrűrukat készíteni nem tudunk, hanem kénytelenek vagyunk ebbeli szükségleteinket a külföldről fedezni s ezzel saját magunk iparának ártani, minthogy azok kitűnő minőségűek. Brassómegeben évenként átlag 3620 ökör, 2321 tehén, 665 borjú és 1200 juh vágatik le. Világos tehát, hogy ezen mennyiség távolról sem elegendő s behozatalt involvál.

Hogy tehát az itteni bőripar rendszeresen fejlődhesék, szükséges a marhatenyésztés emelése s a romániai behozatal megkönnyítése.

Megyénk bőriparának legnéltőbb képviselője Dück József. A tulajdonát képező gyár az országban másodlegregibb, — alapittatván 1789-ben. Nem dolgozik valami nagy munkaerővel — összesen 22 munkást foglalkoztat — de mégis termel évenként 10,000 különféle bőrt. A mit termel, az jó minőségű is és az ország bármely bórgyárával megállja a versenyt. Kiviteli piacza Románia. Dück ez ipar terén szerzett érdemei elismerésül ő felsége legmagasabb elismerésével lett kitüntetve, gyártmányai pedig kitüntetést nyertek Párisban és Bécsben. Az ő kiállításában képviselve van a régi bórgyártás egyszerűsége s a modern gyártás finom volta. Ott vannak a legközönségesebb talpbőrök s a legfinomabb keztyűbőr, bélés-bőr s kordován felbőr, szattyán, fénymázás bagaria és szijbőrök, mindannyi a szakkörök nagy tetszését nyerve meg, — sőt két budapesti czég már is lefoglalta e bőrök nagyobb részét maga számára.

Egyáltalában Dück József bórkiállítás a egyike azoknak, melyek Brassómege iparának a kiállításon méltó súlyt és fontosságot tulajdonítanak, s ha semmi más érdeme nem volna, ez egymagában is elég.

Második helyen áll Schlandt Gottlieb bórgyára, — alapittatott 1864-ben s termel évenként 2000 darab különféle bőrt. Egyike jobb bórgyarainknak. Kiállított igen szépen kidolgozott s elsőrendű minőségű talp- és felbőröket, melyek nagyobbára szintén már vevőkre találunk. Schlandt termékei különösen a helyi piacon vannak elterjedve.

Végül ott van még Scherg Frigyes bórgyára, mely szintén az első helyek egyikét foglalja el. Egyáltalában e három kiállító dolgozik legnagyobb mértékben nálunk. Scherg gyára szintén Romániában birja főpiacját. Kiállított szintén nagyon szép, erős tartóssággal bírók látszó talp- és felbőröket. Ezek is részben már elkeltek.

E három bórgyáros képviseli a brassómegei bőripart azon számos e szakmába vágó iparosunkat tekintve, bizony nem sok, — de legalább a legméltóbbak s ez elég megnyugtatónkra szolgálhat.

A bórúruk előállításával foglalkozó iparosaink sokkal rosszabbul állunk. Első sorban a szijgyártó ipar az, mely itt hajdan legvirágzóbb volt. Még ma is megvannak szép nyomai. Számos kitűnő szijgyártó mesterünk van s mégis csak egy által vagyunk képviselve s. p. Reiner János által, a ki 1852 óta folytatja ezen iparágat. Ujabb időben gépekkel dolgozik. Kiállításában főszínt a különféle szíjnekre fektetett, ezek vannak ott tulnyomóan. Reiner már Bécsben és Riedben is kitüntetésre érdemesített s valóban jobb iparosaink egyike.

Leginkább sajnálhatjuk azonban, hogy egyetlen magyar iparosunk sem vett e szakmából részt.

Kulturegylet.

— Válasz az abrudbányai „Aranymosó”-nak. —

E lapok 111.-majd 113. számaiban „Az erdélyi magyar közművelődési egyetéről” czímen megjelent sorokra reflektálni igé tünk. Reflektálunk is arra, mert cikkiró s elvtársai, illetve a vele egy nézetben lévők felvilágosítása már az ügy érdekében is kívánatos.

Sorai merőben ellenkeztek a mi véleményünkkel s meggyőződésünkkel, de közöltük, nehogy az elfoglaltság és egyoldalúság vádjai alá essünk.

„Aranymosó” programot várt volna a nagygyűléstől, a mint azt Bartha Miklós adott. Csakhogy az a kérdés, mi legyen az a program? . . . Nagyon relativ szó ez. Nézetünk szerint a nagygyűlés program kijelölésére nem volt hivatva. Arra már szükség nem volt. Ha Bartha Miklós, egyetünk alelnöke, mondott ilyent, jól tette; — ő a maga álláspontját, véleményét, elvét akarta kifejtetni. A közgyűlésnek azonban már csak azért sem volt erre szüksége, mert a kulturegyletnek megvan határozott czélja, de még az áprilisi első közgyűlés meg is szabta volt a programot. Önként folyik ez, nem kell azt tüzetesen meghatározni. Vannak alapszabályaink, nekünk csak ezek keretén belül lehet működni. Céljaink önmagukban is egész programot képeznek.

De különben is választott a közgyűlés tisztikart és igazgató választmányt, ennek kezébe téve le az egyet sorsát. Ezeknek kötelessége külön programot alkotni, s legyen meggyőződve „Aranymosó”, hogy ők alkottak is, hogy tervszerűen működnek s nem amogy hübele Balázs módjára.

Nincs tehát ok aggódni. Sorsunk jó kezekbe van letéve, csak vegyenek részt a nemzet fia a nehéz munkában, adják filléreiket a nemzet oltárára, — a többi magából fog folyni.

A nagy gyűlés jó volt, a hogy volt. Ez a mi véleményünk. De felvetett az író ur még más dolgokat is, a mik neki nem bírnak tetszeni.

Nevezetesen aggodalmát fejezi ki, hogy egyetünk

nem bír önmaga erejéből fennállani, illetőleg a kitűzött nagy czélok elérni. a miért is az Odeskahy herceg által javasolt közművelődési egyletek szövetkeztével való fuziót ajánlja.

Itt is elágaznak véleményeink. Mi az erdélyrészi magyar közművelődési egyesületei önállónak kívánjuk látni. Meggyőződésünk, hogy önmaga, saját erejéből mindig többet fog elérni, mint másokkal egyesülve. Ha gr. Károlyi István ismeretes szathmári indítványa egész Magyarországon keresztültvitelnék, s ez által hatalmas alap megteremtésére nyílnék remény, akkor csatlakoznánk az eszméhez. Így azonban nem. Megsegít az isten, összegyűjtünk megfelelő tőkét s akkor a siker is biztosítva van. Csak azok nyitnák meg erszényeiket, a kiknél még visszhangra nem talált kérésünk; csak hatoljon be a honmentő eszme a nap-számos kunyhójába — s erre van remény — nem lesz ok aggodalomra.

Azonban cikkiró ur meglepedkezett egy más igen fontos körülményről. Magyarország közművelődési egyesületei közt sok van, a kiknek határozott és bevallott czélok a magyarosítás. Ha magunktól ezt távol tartani akarjuk, — a mint tényleg akarjuk is — akkor ezen egyesületbe beépni, amazokkal szövetkezni nem lehet s nem szabad. Mi még a lefolyt eökongresszusban való részvételt sem helyeseltük.

A mit még a teendők iránt felhoz, az ugy is czélja egyetünknek. Világos tehát, hogy azon levélnak alapja nagyon gyenge, sőt iránya határozottan téves, a mit ezek után talán írja is be fog látni.

Mi nem bíráljuk már most azt a szép nagygyűlést — már azért sem, mert nekünk tetszett, — hanem azt izenjük »Aranyosó«-nak: Mossan a kulturegylet javára! Abrudbánya aknáiban talán visszhangra találhatna azon szép mozgalom, melyet az alsó-rákosi vasutállomásnál Szabó Kristóf derék állomás-előjáró s Sófai Béla pályafelügyelő megindítottak: t. i. gyűjtést a munkások közt.

Román vámszerződés.

(Folytatás.)

Az érczipar szintén állami segítyt igényel. Ezen ipar régi időben virágzó állapotban volt minden ágában, és habár nem mint nagyipar, de mint kisipar mindenesetre gyorsan felvirágozhatna. Ez tapasztalathoz merített tény és nem tudunk eléggé esedezni segítyért, hogy a régi aranyműves-ipar ismét felvirágozzék.

Mi a papiripart illeti, különösen a közönséges papir, nagyon is túlzottan van megvámolva. Ennél fogva kívánatos volna, hogy végre a papir a meglevő minták szerint vámoltsék meg, hogy finomabb papírra az értékvám vezetessék be és pedig nem túl-magasan.

Az idő hozta épen magával, hogy a papir ép oly fontos szerepet játszik, mint a vas.

Sok történetik ugyan az ipar állami kedvezményezése körül, ámde nagyon is ohajtandó volna, ha az itteni papírgyárakból is vétetnék papir, sőt az esetben is, ha annak ára magasabb is volna, mint a nyugoti gyárakban vagy a külföldön készült papiré. Legalább az itteni hivataloknál kellene a lehetőt megtenni.

A mindenesetre magas árak közvetlen segítyeznék azon gyáripart, mely különben is kénytelen egy nem csekély külföldi versenyyel küzdeni.

Ezen vidék egyik legfontosabb iparágát képezi továbbá a gyapjuipar és a szövőárak készítése.

Egyrészt nagyon magasán vannak megvámolva a fonalak, továbbá azon közönséges gyapjuárak, melyek nagyobbára itt készítenek. Ehhez járul, hogy az eddigi díjszabályzat a különböző árak között nem ismeri az igazságos megvámolást.

Itteni áruink, különösen a posztók a külföldi finomabb gyártmányokkal szemben csekélyebb értékűek, közönségesebbek és nehezebbek, és dacára annak, hogy saját készítményeink értéke egyenlő suly mellett a külföldi posztókkal szemben csekélyebb, mégis ezen értéktelenebb gyártmányaink után nagyobb vámtétel követeltetik.

Habár léteznek már Oláhban is posztógyárak. azért az erdélyi gyapjuáraknak mégis lesz kelendőse, és teljesen jogosult tehát, hogy a kivitel lehetőleg biztosíttassék és az állam posztószükségletét habár magasabb árak mellett is, általunk fedeztesse, hacsak gyártmányunk jószág tekintetében megfelel, mert a rossz áru ne vétessék tekintetbe.

A szövőárak és különösen a harisnyagyárosok készítménye szintén a lehető legcsekélyebb vám alá volna kívánatos és nem hagyható itt figyelmen kívül, hogy Románia mindenképpen eme gyapjuipar meghonosítására törekszik, és nem késik állami segítyt közvetlenül is nyújtani, sőt már kísérleteket is tett — habár eddig eredménytelenül — itteni iparosokat az átköltözésre bírni. Ámde nemcsak az itteni, hanem más szövőiparosok is természetesen kénytelenek lesznek átköltözni, mert a túlságos magas vám által pangásra jut az ipar, illetve miután az ipar pangása már tény is, annak válságos foku növekedése biztos. Alóli egyet tisztelettel esedezik, miszerint iparunk érdekében a gyapju és bőr behozatala Romániával szemben vámentessé tétessék.

Ezen tárgyak akkori időben, midőn a bevétel nálunk akadályozva volt, részint Galiczián, részint Triest és Marsailen át akadálytalanul ment világforgalomba a nélkül, hogy a beviteli területeken valamely hátrány mutatkozott volna.

A bőr- és gyapjubehozatalra vonatkozó tilalom iparosainkat érzékenyen károsította, a nélkül, hogy a német birodalom azért marháinkat Németországba engedte volna.

Csakugyan nagyon különös volna, ha azért, mert a szomszéd országban valahol járvány uralkodik, a mi iparunk is — feltéve egy észszerű, a kereskedelmet nem terhelő óvintézkedést — károsítható, míg az idegen ipar akadálytalanul veszi át a nyers anyagokat.

Sajnos, tévesnek tűnt ki, hogy a brassói posztóárakésztők a gyapjut belföldi jáhtenyésztőktől nagy mennyiségben veszik. Ehhez járul, hogy Brassó és a hátszág között — sajnos — nagyon kevés üzleti összeköttetés létezik. Nincsenek tehát talán e tekintetben informálva, hogy tulajdonképen mi produkálják a belföldön és dolgozható fel Brassóban.

(Folytatása következik.)

Egyletek.

A brassói önkéntes tűzoltó-egylet október 3-án tartá ez idei rendes őszi közgyűlést, melyen a működő tagok kevés kivétellel mindnyájan megjelentek.

A választmány jelentése az egylet múlt évi működését összefoglalván, örömmel jelenti, hogy a város területén az elmúlt egyleti évben alig volt tűzveszély. Mint kiváló érdeklő biró körülményt, a pénztárnoki jelentést említjük fel: A bevételek az elmúlt évben 3676 frt 53 krt tettek, melyhez a város 1350 frttal, a pártoló tagok 667 frt 90 krral járultak. A kiadások összesen 3512 frt 51 krt tettek; ezek között kiadott a szolgálati személyzetre 319 frt 92 kr, az éjjeli őrségnek 949 frt 80 kr, a tűzoltó-zenekarra (külön alaphól) 687 frt 83 kr, a templomra 343 frt 53 kr, (külön alaphól, mint a zenekarnál, mely összegeket magok az egyleti tagok adták az egyletnek) és több rendes kiadásokra. A 164 frt 02 kr készpénzkészleten kívül künnlevő követelése van az egyletnek körülbelül 600 frt, miután a város évi 500 frt-nyi segélyadományát nem vette fel még az egylet, lévén ennek rendeltetése egy nagy hiányt képező fecskendő fedezése, mely összegből legközelebb fedezendő két alap javára 317 frt és az ujonnan megrendelt fecskendő ára, mely körülbelül 600 frtba kerül. Az elmúlt év eredménye tehát csakis felszerelvényekből áll. A működő tagok száma 91, a pártoló tagoké 411.

A választmány jelentése tudomásul vétetvén, az egylet titkárnak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott meg.

A tisztikar ujonnan történt megválasztásánál a régi per acclamationem lettek megválasztva, mely eredményről az alparancsnoki állomást illetőleg, Hiesch Ferencz főkapitány ur, ki jelenleg Nagy-Szebenben van, azonnal táviratilag értesítettett Schuster Károly gyógyszerész ur, ki a 12-ik évet szolgálja, im 10-szer lett főparancsnoknak megválasztva. (Üdvözljük őt és az egész tisztikart. Szerk.)

A választások megejtése után több kisebb-nagyobb indítványok után elhatározott, miszerint kéressék fel a városi tanács legrövidebb idő alatt az iránt, hogy a színházban és minden olyan nagyobb gyárakban, melyekben több ember dolgozik, leendő tűzszemle tartására mielőbb küldessék ki az építészeti rendőri bizottság, melyben a tűzoltó főparancsnok is meghívassék, nehogy bekövetkező eshetőségeknél nem a tűz, hanem a tolongás által minden veszély elhárítva legyen. Ezen határozat egyhangú elfogadása után a gyűlés befejezve lőn, míg az egyleti tagok harmonikus egyetértésben még néhány órán át együtt maradtak.

*

Nagy meglepedésre szolgálhat a város közönségének a szép egyetértéssel lefolyt gyűlés, melyre leginkább az acclamatiokkal történt tisztujítás enged következtetni. De örömmel üdvözljük a legközelebb megejtendő tűzszemle megtartását is, mert míg az ország, sőt mondhatni Európa majdnem minden állomában nagy óvintézkedések tétettek a Ring-színház leégése óta, és ezerekre, százezekre menő javítások vétek fogatnba, addig az, mi a brassói színházra nézve történt, távol sem elegendő arra, hogy esetleges tűz, vagy csak erős tűzlárma esetén, az emberek kiszabadulása szerencsétlenség nélkül megtörténhessen. A ki látta, hogy miképen néz ki a mi színházunk, midőn vonzó darab előadása alkalmával zsufolva van, az tudja, hogy mily szerencsétlenség következhet be, ha nem lesz például szabad a tér a két földszinti bejáratnál, az emeleti bejáratnál és különösen a földszint, karzat és zártisékek között. Mi tehát mélyen ajánljuk a tűzoltó-egylet javaslatát. Szerk.

Helyi és vidéki hírek.

Jekelfalusi Lajos miniszteri tanácsos és az állami rendőrségnek feje, erdélyi környájában Patay csendőrnagy és kerületi parancsnok kíséretében városunkat is meglátogatta, hol két napi időzése alatt a csendőrségi szárnyat és a brassói rendőri bejelentési hivatalt beható vizsgálat alá vette és ottan mindenek teljese rendben talált.

Kiállítási rendjeleső. A király ama kiállítók egy részét, akik nevezetesen a kiállítás szervezése és rendezése körül szereztek érdemeket, részben legfelsőbb elismerése, részben rendjelek adományozása által tüntette ki; ezuttal főleg ama kiállítók és csoportbiztosok lettek ajánlatba hozva, a kik a díjkiosztás tekintetében versenyen kívül voltak.

A román irredentisták nyomozása. Jekelfalussy Lajos miniszteri tanácsos szemleutjában október 4-én Nagyszebenbe érkezett. Jekelfalussy a kir. ügyész, a városi rendőrfőkapitány és a kiküldött vizsgálóbírószakértő nyomdászok részvételével a »Tribuna« nyomdájában házmóvást eszközölt azon czélból, hogy ennek betűi az »Irredenta romana« röpirat betűivel összehasonlíttassanak. A vizsgálatból az derült ki, hogy a betűk nem ugyanazonosak.

Kolozsmegye 3-án tartott rendes őszi közgyűlésén nagy lelkesedéssel elfogadta azon indítványt, hogy Tisza Kálmán miniszterelnöknek 10 éves jubileuma alkalmából üdvözlő felirat nyujtassék át. A felirat reflektál a kormányelnök szabadelvű és nemzeti politikájára. A küldöttséget, mely a feliratot át fogja nyújtani, Gyarmathy alispán vezeti.

Gyilkos férj. Fehér János alsó-erdélyi földmives múlt hó 26-án nejét agyonverte. A gyilkos férjet vasba verték, s elleneben a vizsgálat a legerélyesebben fogatnba vétetett. Megemlítésre méltó, hogy az agyonvert nő már 3-ik neje a gyilkosnak.

Öngyilkosság. Szilágyi Ferenczné, szül. Balog Etel, gróf Wenckheim csorvási birtokos kulesárjának neje, szept. 27-én a padláson egy ruhaszártó kötéllel felakasztotta magát; a még csak három hetes menyecske tettét ismeretlen okból követte el.

Menyőcsapás. A multkori heves zivatar alkalmából Kémenden a szüretelők közé ütött a villám s egy szegény asszonyt agyoncsapott, egvik gyermekét megvakította, a másikat pedig némává tette.

Rejtélyes eset. Keszthelyen egy özvegy asszony háza gyuladt ki belülről. A tüzet eloltották, s az aszszonyt a szobából kihozták. Nem volt összeégve, hanem nyaka mélyen be volt metszve s így valószínű, hogy a ház felgyújtásával valaki a gyilkosságot akarta elpalástolni.

Szenzációs pör egy festő ellen. Berlinben Graef Gusztáv híres festő bűnpöre foly, ki azzal van vádolva, hogy egyik modelljével, Rother Bertával bűnös viszonyt folytatott, mit ő eltagadott, sőt tagadását esküvel is megerősítette. Rother Berta ezeltől pár évvel tényleg szolgált mintául Graefnek egy festményéhez, s a művész igazi lelkesedéssel írt hozzá verseket, mert a leány oly kifogástalan, klasszikus termetű volt, hogy általános csodálat tárgyát képezte a berlini műtermekben. Mikor a kép elkészült, a leány is másfelé ment, Graef nem tudta hova lett. Tavaly megjelent a művész műtermében egy vézna, lefogyadt leány, Rother Berta, a hajdani szépségnek romja, s modellül ajánlkozott. A művész nem fogadta el. A leány távozott de másnap beállított helyette anyja, a ki azt mondá a művésznek, hogy vagy fizessen egy bizonyos összeget, vagy pedig fölmenti a rendőrségnek, hogy leányával bűnös viszonyt folytatott. A művész természetesen ajtó mutatót neki. A dolog pörre került, a művész megesküdött, hogy viszonya tiszta volt a leányhoz, a művész lelkesedésével viseltetett a szép alak iránt, de semmit sem tett olyat, mi az erkölccsel ellenkezett volna. A vén boszorkányt elítélték harmadfél évi fegyházra. De férje és egy zugügyvéd nem nyugodtak, hamis eskü miatt emeltek vádat a festő ellen s az ősz művészt, kinek két fia már felnőtt ember, letartóztatták, a rendőrségre kísérték, hol öt hónap óta van vizsgálati fogságban. A szenzációs per kimenetét lázas érdeklődéssel lesik a művész jóakarói és barátai.

Ingatlanok birói árverezése október hó 10-éig.

Brassóban, a kir. telekkönyvi hivatalban, október hó 10-én délelőtt 9 órakor. Moldován Andrást a Czigoniában 503. hsz. alatt levő házból megillető feleresze 375 frt kikiáltási ár mellett; az árverést Nemes Péter kir. közjegyző fogatosítja.

Alsó-Moeesen, a községi irodában, folyó hó 9-én délelőtt 9 órakor. Carstean szül. Limbu Bucuranak Alsó-Moees község határán levő ingatlanai 225 forint kikiáltási ár mellett; ezen árverést a zernesti kir. járásbíró fogatosítja.

Csernátfaluban, a községi irodában, f. október 10-én d. e. 9 órakor. Kiskoru Jani Andrásnak Csernátfalu község határán levő ingatlanai 33 frt 50 kr kikiáltási ár mellett; az árverést a hosszufalusi kir. járásbíró fogatosítja.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 október hó 8-án.

Román papírpénz	à 20 frankos	8.78 vétel	8.82 eladás.
ezüstpénz	à 20	8.70	8.76
Napoleon d'or (aranypénz)		9.98	10.02
Török lira		10.22	10.25
Orosz imperial		11.26	11.29
Arany		5.90	5.93
Orosz papírrubel		120.—	122.—

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.
Kiadóhely: Școala - BCU Cluj-Napoca.

Szám 756./1885.

(235) 1-3

Árlejtési hirdetmény.

Ósáncz m. kir. vesztegállomás épületének kijavítását a nagymlytgu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium folyó évi 42855. sz. a. kelt rendelettel engedélyezvén, ezen építkezések biztosítására ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik. A költségvetésileg előirányzott vállalati összeg 660 frt 06 kr, azaz *hatszázhatvan forint és hat krajczárban* van megállapítva, mely összeg az árlejtésnél a kikiáltási árt képezendi. Köteles minden vállalkozni kívánó az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott vállalati összegnek 10%-át bánatpénzzel készpénzben letenni. Az árlejtési tárgyalás Ósáncz m. kir. vesztegállomás vezetősége által f. 1885. évi október hó 17-én délelőtt 10 órakor az ósánczi m. kir. vesztegállomás irodájában fog megtartatni, mire vállalkozni kívánók azon figyelmeztetés mellett hivatnak meg, miszerint az ezen építkezésekre vonatkozó terv és költségvetés a m. kir. vesztegintézetek felügyelőségénél helyben, mindenkor betekinthező.

Brassó, 1885. október hó 6-án.

A m. kir. vesztegintézetek felügyelősége.

Árverési hirdetmény.

Alólírt tömeggondnok részéről közhírre tétetik, hogy a brassói kir. törvényszék mint csődbíróság által a tamásfalvi Bányai Bogdán-féle csődtömeghez tartozó tamásfalvi jószág felének elárverezése, melyhez Szöröse, Zabola és Kovászna községek határain fekvő rétek, szántóföldek és terjedelmes erdőségek is tartoznak, együttesen 18.376 frt kikiáltási árban elrendeltetett, és annak határnapjául folyó 1885-ik évi október hó 20-ik napja d. e. 9 órája Tamásfalva közs. házához kitűzetett.

Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 5%-át készpénzben, v. a „Brassói ált. takarékpénztár“, az „Albina“, a „Brassói előleg-egylet“, az „Első erdélyi bank“, a „S.-szentgyörgyi takarékpénztár“, a „Kézdivásárhelyi tak.-pénzt.“, a „Szekelyudvarhelyi takar.-pénzt.“, a „Marosvásárhelyi hitelbank“ betéti köny-

vecskéi, vagy a 3333. sz. a. k. m. kir. igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 30 nap, a másodikat ugyanazon naptól szám. 90 nap és a harmadikat 150 nap alatt a brassói kir. adóhivatalnál lefizetni.

A többi árverési feltételek az alólírtotnál vagy a kovásznai kir. járásbírósnál megtekinthetők.

Brassó, 1885. október hó 1-én.

Ügyvéd Reich Ágoston, tömeggondnok.

(234) 1-3

Szám 8888./1885.

Brassó megye alispánjától.

Árverési hirdetés.

Brassó megye Szász-mogyorós község tulajdonát képező, a m. kir. államvasutak közvetlen közelében fekvő „Schifferlek“ nevezetű erdőből 200 hold területen lévő 31.885 ftrra becsült tölgyfatömeg f. évi november 7-én délelőtt 10 órakor Brassóban a megye hivatalos helyiségében írásbeli ajánlatok útján tartandó nyilvános árverésen Szász-mogyorós község képviselőinek f. évi augusztus 2-án tartott ülésében 28. jkvi p. a. hozott határozatával megállapított feltételek mellett el fog adatni.

A ki ezen tárgyalásnál részt akar venni, köteles a fenti becsőszegnek 10%-át bánatpénzzel a szabályszerű 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt írásbeli ajánlatához csatolni. — Az ajánlatban foglalt vételár összege számmal és betűkkel kifejezendő és kiteendő azon nyilatkozat is, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Ezen ilykép felszerelt ajánlatok a fentebbiekben kitűzött napon és helyen, hol a részletes feltételek is a hivatalos órák alatt betekinthezők, legkésőbb délelőtt 10 óráig benyújtandók.

Brassó, 1885. szeptember hó 29-én.

Roll Gyula, kir. tanácsos alispán.

(230) 3 3

Szám 4881. - 1885.

Pályázati hirdetmény.

Brassó megye alvidéki járáshoz tartozó Botfalu nagyközségben le-

mondás folytán üresedésbe jött, részben újjá szervezett, 600 frt évi fizetéssel javadalmazott községi orvosi állomásnak választás útján leendő betöltésére határidőül f. év október hó 31-ik napjának d. e. 10 órája Botfalu község házához kitűzetik.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1871. évi XVIII. t.-cz. 74. §-a, illetve 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-a értelmében szabályszerűen felszerelt, nyelvismeretüket igazoló kérvényeiket f. évi október 27-én este 6 óráig alulírtokhoz nyújtsák be.

Tájékoztató megjegyeztetik, miszerint a megválasztandó körorvost minden halotti szemle után 30 kr., beteglátogatás után nappal 20 kr., éjjel 30 kr. illeti. A himlőoltás és a husszemle a községi orvos által, ki egy házi gyógyszerár tartására köteles, ingyen teljesítendő. — A német és román nyelvbeni teljes jártasság szükséges. Ha a megválasztott orvos állását elakarná hagyni, akkor köteles állásáról egy félévvel előbb lemondani.

Végül megjegyeztetik, hogy a községi lakosság esetleg, ha nem lesznek kellő számu vagy kellő minőségűvel bíró pályázók, — az összes gyógyászat tudorai előnyben részesíttetnek — a választást nem fogja megejteni, hanem újabb pályázat fog kihirdettetni. A pályázók személyes bemutatása kívánatos.

Bővebb felvilágosítással alólírt jár. sz.-bíró, valamint Botfalu község előjárósága készségesen szolgál.

Földvár, 1885. évi október hó 1-én.

(231) 2-2

Pildner Ferencz, járási szolgabíró.

1269./1885. számhoz.

(233) 2-2

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1885. évi szept. 15-én kelt 22778. számú rendeletével a Brassó-Ojtozi államút 45-49. klm. szakaszán lévő 48. és 52. sz. hidak ujonan építését 4190 frt 90 kr, és a 64. klm. nél szükséges útemelés végrehajtását 1757 frt 15 kr, együttesen 5980 frt 05 kr költség összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálatok fogamatosságának külön-külön leendő biztosítása céljából az 1885-ik évi október hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája a háromszékmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében Seps-Szentgyörgyön tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségek után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi, azaz 210, illetve 88 forint bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9¹/₂ órájáig a nevezett hivatalhoz annyi-vel inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett nagy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Seps-Szentgyörgy, 1885. okt. 1-én.

A háromszékmegyei m. kir. építészeti hivatal.

SZÁLLODA!

EUROPA SZÁLLODA

Brassó, Erdély,

teljesen új és felette kényelmesen berendezve ajánlja

— 22 díszesen berendezett utazószobáját —

gyors és pontos szolgálat és igen méltányos árak mellett a t. utazó uraknak.

Ez egyetlen szálloda a város közepében, alig 70 lépésnyire a főpiactól s már ezáltal is nagy kényelmet nyújt.

Ezen szállodával kapcsolatos kitűnő vendéglő, a hol havi bérletek teljes étkezésre is elvállaltatnak, valamint kőbányai sörsarnok is, a melyek által a n. é. közönség kívánalmainak minden irányban elég van téve.

Szíves támogatást és részvételt kér

Kiváló tisztelettel

BARTHA ISTVÁN

szálloda-tulajdonos.

(219) 7-

KITŰNŐ KONYHA S JÓ ITALOK!

Kapható ORENDI FRIGYES váltó-üzletében
Brassóban, színház-utca 94.

(223)

Huzás már október 31-én.

Csak még kevés készlet

BUDAPESTI kiállítási sorsjegy á 1 ft

11 sors-jegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 frt | 10.000 frt | 5000 frt ért. stb. | 4000 nyeremény

Kiállítási sorsjegyek kezelősége, Budapest, Andrassy-út 43.

Sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

Egy szolid, jó bizonyítványokkal ellátott fiatal ember

egy kolozsvári gyári-házánál

mint utazó állandó alkalmazást nyerhet fix fizetés és provizio mellett.

(178) 4-6 Bővebb értesítés a kiadóhivatalnál.

Van szerencsém a naggyéremű községet értesíteni, miszerint

a különleges dohány és szivar eladást a Klastrom-utcai 614. számú boltban lyiségbe tettem át, s kérem b. látogatását.

Tisztelettel

Verzár István.

(232) 2-2